

De kleine bewoner van het Auvergnése gebergte.

<https://hdl.handle.net/1874/355328>

226

4

DE KLEINE BEWONER

VAN HET

AUVERGNÉSCHÉ GEBERGTE.

NAAR HET ENGELSCH.

DERDE DRUK.

En nu, kinderkens! blijft
in Hem. 1 JOH. II: 28,

In eene valei der Auvergnésche bergen bevond zich een gehucht, (uit een tiental armoedige hutten zamengesteld,) in hetwelk eene arme weduwe woonde, wier echtgenoot op het slagveld gebleven was, en die slechts een zeer jong zoontje overhield. Zij vreesde God, en haar eenigst verlangen was, lang te leven, om dezen haren zoon Christelijke grondbeginse-
len en Godsdienstige gevoelens in te planten. Het behaagde God echter, het anders te schikken, de kleine Jan had slechts den ouderdom van drie jaren bereikt, toen zijne moeder, na eene ziekte van weinige dagen, stierf, en hem als een wees, zonder eenige ondersteuning, achterliet. Het arme kind, dat, volgens gewoonte van dat land, de lijkstatie vergezelde, ver-

liet het dierbaar overschot niet eerder; dan nadat hetzelfde, in den grafkuil nedergelaten, en geheel met aarde bedekt was.

De bureu, geroerd door de hulpeloosheid in welke zij het kind zagen, raadpleegden met elkander voor dat zij scheidden, wat hun in deze zaak te doen stond: « Het arme kind, » zeiden zij, « moet niet aan zichzelf overgelaten worden; het is onze plicht, de plaats zijner ouders, die het verloren heeft, te vervullen. » Eenige boden zich aan; om het kind tot zich te nemen en er zorg voor te dragen; maar de andere wilden in dit voorstel niet toestemmen; zij oordeelden, dat, daar allen even arm waren, de geheele zorg niet op één huisgezin alléén rusten moest; en dat het beter ware dat ieder, na zijn vermogen, er iets aan toebragt.

Dit laatste gevoelen behield de overhand, en deze brave lieden beraadslaagden hoe zij voor dezen wees het beste konden zorgen. « Hij moet bij mij wonen, » zeide de goede Maria Ricard. — « En ik zal een wollen borstrok en kousen voor hem breijen, » viel eene harer naburen haar in de rede. — « Ik zal hem schoenen maken, » zeide de schoenmaker van het dorpje. — « Ik zal hem soep bezorgen, » zeide een ander, « en zal zijn linnen wasschen en in orde brengen. » — Daar zij alzoo onder elkander de hulp, die hem moest gegeven worden, verdeelden, werd hunne taak gemakkelijker, en hun

doel werd bereikt. Zij namen alzoo den kleinen Jan met zich, en begaven zich van het kerkhof naar hunne woningen; behalve eene bejaarde vrouw, Martha genaamd, die nog lang op het graf bleef weenen.

Deze vrouw was de armste nit het dorpje, bejaard en ziekelijk; zij won naauwelijks door haar spinnen zoo veel dat zij leven kon. Haar gezigt, dat dagelijks zwakker werd, scheen haar weldra geheel te zullen begeven.

Nabij den grafsteen van hare vriendin gezeten, en dien met hare tranen besproeiende, zeide zij met eene diepe ontroering: «Arme vriendin! gij kunt mij niet meer verstaan; gij ziet mijne droefheid niet; ik betreur u zeer, hoewel ik weet dat het sterven u gewin was, dewijl gij zonder twijfel bij uwen Verlosser zijt; en het maakt mij troosteloos dat ik niets kan doen voor het weesje dat gij achterliet.» De arme vrouw wischte hare oogen af met haar voorschoot, en hare handen zamen vouwende zeide zij: «O mijn God! ik bid U in den naam van Uwen Zoon, die voor mij aan het kruis stierf; ik smEEK U mij door Uwen H. Geest te onderrigten hoe ik voor dit arme kind eenigzins nuttig zou kunnen wezen. Indien mijne middelen te zwak zijn, om hem in Uwe vrees en in Uwe liefde op te voeden, verwek Gij dan eenen beteren vriend voor hem dan ik; o Heer! wees Gij zelf dan zijn Vriend en

zijn Leidsman; want hoewel men in de behoefte om hem te voeden en te kleeden heeft voorzien, heeft men echter nog niet bedacht op welk eene wijze hij onderrigt, van het kwade afgetrokken, en tot zijnen Verlosser moet geleid worden." —

« Gij moest kunnen lezen, » zeide zij tot zich zelve, « ten einde hem zulks te kunnen onderrigten. Echter ik heb het nooit geleerd, en kan hem derhalve dezen dienst niet bewijzen. » Op dezen oogenblik herinnerde zij zich, dat zij geheele hoofdstukken van den Bijbel van buiten kende. « Zoude ik ze dit kind niet kunnen leeren, » dacht zij: « zij zullen hem nog wel eenmaal nuttig kunnen zijn. » De gedachte, dat zij een middel gevonden had om haar doel te volvoeren, vervulde haar met blijdschap; zij was verzekerd dat haar gebed verhoord was; en dat de Heer-zelf haar dit middel aan de hand had gegeven, om den kleinen Jan van dienst te kunnen zijn.

Het hutje van Martha was slechts weinige schreden van het huis van Maria, daar het weesje wonen zou, verwijderd, Martha was, niettegenstaande hare groote armoede, geacht en geliefd bij alle dorpelingen, die er hunne eer in stelden haar te verpligten; zoodat, toen zij aan hare geburin zeide dat het haar aangenaam zoude zijn, dat Jan verlof kreeg om dagelijks een paar uren bij haar te mogen komen door-

brengeu, de eerstgenoemde het geredelijk toestond.

Jan bezocht haar nog dien zelfden avond; hij zette zich weenende op een stoeltje neder, en de gedachte aan zijne moeder vervulde zijn hart. Hij vroeg aan Martha, wanneer hij haar zou wederzien? — waar zij was heengegaen? — Deze goede vrouw troostte hem zooveel in haar vermogen was, door hem, in een voor zijne jaren bevattelijk gesprek, aan te toonen, dat zijne moeder zich in den hemel bij Jezus, Dien zij bemind had, bevond, en dat zij door Zijne genade in deze gelukkige verblijfplaats toegelaten was. Zij zocht hem ook te doen begrijpen, dat hij, om eens weder met zijne moeder hereenigd te worden, God moest bidden, om hem den weg die naar den hemel leidt, waar zij zich bevond, te wijzen, en Hem te vragen, hem derwaarts tot gids te verstrekken.

Martha wenschte nu iets te hebben om den kleinen jongen te geven, ten einde zijne genegeuheid te gewinnen, en hem in hare hut te lokken; maar zij had zulks niet noodig: want God zegende hare oogmerken, daar het kind, vóór dat het van haar scheidde, haar omarmde, en beloofde ras weder te komen.

En waarlijk, hij kwam den volgenden morgen weder en bragt een' kop met melk en eenige koeken, welke men hem gegeven had, met zich, terwijl hij zeide, dat, daar de goede Ma-

ria Ricard genoodzaakt was op het veld te moeten arbeiden, zij hem vrijheid gegeven hadden geheelen dag bij hare geburin door te brengen. Martha leerde hem toen een zeer eenvoudig en gemakkelijk versje uit de H. Schrift, terwijl zij hem tevens eenige geschiedenissen verhaalde, die zij oordeelde dat hem nuttig zouden kunnen zijn. Het kind schiep behagen in deze lessen; en daar hij voortging, dagelijks tot haar te komen, gelukte het haar langzamerhand hem vele plaatsen der H. Schrift te doen kennen. Hij wist de geheele geschiedenis van den Verlosser, zoo als dezelve in de Evangelieën verhaald is: hoe Hij, nadat Zijne wonderbare geboorte vele eeuwen te voren door de Profeten voorspeld was, te Bethlehem ter wereld gebragt werd; hoe Hij door Maria, Zijne moeder, werd opgevoed, en reeds in Zijne kindsheid bewijzen gaf van de Goddelijke wijsheid, die Hem bezielde; hoe Hij de menschen onderrigte en hun gedurig herinnerde dat zij zich moesten beteren en bekeeren; terwijl Hij zelfs voor het onderwijs der kinderen zorgde, die Hij, wanneer Hij ze op Zijnen weg ontmoette, tot Zich liet komen; hoe de zondaars weigerden Zijne lessen op te volgen, alhoewel Hij hen dikwijls gezegd had, dat Hij Gods Zoon was; en hoe zij Hem, Die onschuldig was en hen altijd bemind had, aan het kruis deden sterven. Hoe Hij vervolgens

opstond uit de dooden, en in den hemel verhoogd werd, hetwelk de waarheid van het gene Hij hun gezegd had, bevestigde. Jan hoorde dit alles met eene groote opmerkzaamheid aan, en verbond zich met zijn geheele hart aan dien Jezus, Dien de goede Martha hem deed kennen. In de lange winter-avonden, als een hevige wind tegen de vensters blies, en de sneeuw zich voor de deur der hut opstapelde, onderhielden zich de moeder en het aangenomen kind eenparig over de groote gebeurtenissen, die betrekking hebben op het heil der wereld, de eenige dingen die voor rijken en armen van hetzelfde gewigt zijn. Zij deed hem gevoelen, dat, daar God de wereld zoo lief heeft gehad, dat Hij Zijnen eenig-geboren Zoon niet gespaard, maar Hem der wereld gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft niet verderve, maar het eeuwige leven zoude hebben, — men van deze groote weldaad moest gebruik maken en tot Gods Geest de toevlugt nemen, om van Hem de kracht te ontvangen om Hem op onze beurt te beminnen en te gehoorzamen. Deze vrome gesprekken waren voor Jan zoo aanlokkelijk, dat hij, toen hij reeds groot geworden was en op den dag de schapen en koeijen van Maria en der andere dorpingen, aan wie hij zoo veel verplichting had, hoedde, des avonds bij zijne goede Martha terug kwam, die hij even zoo beminde als hij ze achtte.

Hij had den ouderdom van 12 jaren bereikt, toen er eene groote verandering in zijnen stand plaats had. Een rijk man, die voor zijn genoegen, en ter bezigtiging der tallooze schoonheden die *Auvergne* bevat, in hetzelfde rondreisde, bezocht ook de bergen, in wier midden het gehucht waar de kleine Jan woonde gelegen was. In eene zijner wandelingen ontmoette hij Jan in de weilanden. Hij was getroffen door zijne aangename houding, en vooral door de netheid zijner kleederen, die hij nimmer van een kind van zijne jaren en van zijnen stand zou gewacht hebben. Hij naderde hem om hem eenige inlichtingen aangaande de woonplaatsen te vragen, en verheugd, door de goede taal en de beleefdheid van zijne antwoorden, ging hij voort zich met hem te onderhouden. Door deze gesprekken bemerkte hij dat Jan een wees was; de gevoelens die hij van zijne weldoeners tegen hem uitte, maakten den kleinen knaap zoo belangrijk in zijne oogen, dat hij besloot te zijnen nutte werkzaam te zijn, indien de getuigenissen die hij van hem zou ontvangen in zijn voordeel waren. Hij verzocht het kind om hem naar zijne hut te geleiden, om wat uit te rusten en zich te ververschen. Men is in deze bergen zelden gewoon vreemdelingen te zien, de beleefdheden welke men degenen bewijst die zich derwaarts begeven, zijn daarom te hartelijker. Maria Ri-

card bevljtgde zich den reiziger al wat zij had aan te bieden; het waren slechts zeer eenvoudige ververschingen, zoo als men ze in eene weinig bemiddelde boerenstulp aantreft, maar zij werden met zulk eene vriendelijkheid en een zoo goed hart aangeboden, dat de beste spjzen niet beter zouden toegeschenen hebben. Als eenige inwoners van het gehucht zich langzamerhand bij één verzamelden, om den vreemdeling te zien, ondervroeg hij hen over zijnen kleinen leidsman; en daar hij hunne lofredenen eenstemmig vond, zeide hij dat hij voornemens was hem naar *Parijs* mede te nemen, en in zijnen dienst te gebruiken. Dit voorstel was onverwacht; de beschermers van het kind gingen in een naburig vertrek, om hierover met elkander te raadplegen; doch hunne gevoelens hieromtrent waren niet eenstemmig.

Maria Ricard en de goede Martha stemden het voorstel niet toe. « Men zegt dat *Parijs* eene gevaarlijke stad is, » zeide de laatste, « Jan kon daar aan vele verzoeking en gevaren blootgesteld worden. Wij weten niet of de vreemdeling, die ons aanbiedt zijn lot te verbeteren, God vreest dan niet: of hij zich met de ziel van dit arme kind zal bemoeijen dan niet; en hoewel het mogelijk is, dat Jan rijk zal worden als hij naar *Parijs* gaat, wat voordeel zal het zijn indien hij de geheele wereld windt en ljd schade aan zijne ziel!

Ik ben dus van oordeel dat hij niet gaan moet. Hij is een wees; wij hebben tot nu toe zorg voor hem gedragen, en indien hem door onze onvoorzichtigheid iets kwaads wedervaart, zullen wij er rekenschap bij God voor moeten afleggen."

Zoo sprak deze achttingwaardige vrouw; maar daar er meer vóór dan tégen het voorstel waren, werd haar raad niet gevolgd, en Jan vertrok met zijnen nieuwen meester. Het is onnoodig te beschrijven hoe smartelijk zijn afscheid van Martha was. Toen hij haar vaarwel kwam zeggen, sloot zij hare deur, en hem al de lessen, die zij hem tot hiertoe gegeven had, herinnerende, knielde zij met hem — en bad. Zij smeekte met ernst God, om hem overal waar hij ging te vergezellen, en dat, aan welke beproevingen hij in deze wereld werd blootgesteld, het hem vergund mogt worden deelgenoot te zijn in de andere wereld van de heerlijkheid, dien in ons moet geopenbaard worden.

Jan kon gedurende de geheele reis zijne oude vriendin, noch de vreedzame hut zijner opvoeding, vergeten; maar te *Parijs* aangekomen zijnde, gaf hij zich over aan de natuurlijke vrolijkheid, aan zijne jaren zoo eigen. Zijn meester, die hem als palfrenier gebruiken wilde, gaf hem eene fraaie liverei en een' gegaloneerden hoed, witte dassen en kap-laarsen; hij ge-

bood den anderen dienstboden, hem de overige deelen van zijnen dienst te leeren; terwijl hij hem in het lezen en schrijven deed onderrigten, opdat hij zich des te beter van zijnen nieuwen post kwijten zoude.

Zijne makkers waren allen niet, zoo als zij behoorden te zijn; hunne gesprekken gingen dikwijls over onbetamelijke onderwerpen; hun gedrag was in geen deele beter. Jan gewende zich weldra, verhittende dranken, zoo als zij, te gebruiken, zijne woeste vrolijkheid was overeenkomstig zijne nieuwe vermaken. Als men hem zag, zou men hem volmaakt gelukkig geacht hebben; hij was het echter niet: somtijds was hij beschaamd over zijne eigene gedachten: hij wilde dezelve verre van zich weg stooten, en die rust wedervinden, die zijn geluk utgemaakt had, gedurende hij zijn dorpje bewoonde. Dikwijls dacht hij aan Martha; dan weende hij: « O waarom heb ik mijne hut verlaten! » riep hij: « ik was er gelukkig: God was met mij; ik kende gaarne Zijnen wil en ik schiep groote blijdschap, om Hem te behagen. Hoe geheel anders is dit nu! »

Zijn berouw was ongeveinsd; maar het werd noch door goede voornemens, noch door de noodige gebeden, gevolgd, om het van nut te doen zijn. Jan vreesde de bespottingen, aan welke hij door zijne makkers zou blootgesteld worden indien hij hun verderfelijk voorbeeld

vlood. Daar hij vergat, dat het hart van den mensch geheel boos is, en dat het ons met kracht tot het kwade verleidt indien wij de gelegenheden daartoe niet vermijden, en niet tot Jezus gaan, liet hij zich tot dingen vervoe- ren die zijn geweten afkeurde, maar die hem langzamerhand minder moeilĳk vielen, omdat hij zijne neiging gedurig volgde.

Toen hij eenige jaren ouder was, deed zijn meester hem achter op zijne rijtuigen staan, als hij uitging; hij was dikwijls genoodzaakt halve nachten in de straat, of in het voorzaaltje der- genen die zijn Heer bezocht, hem op te wacht- ten; op deze wijs leerde hij vele slechte men- schen kennen, en ondervond te veel den invloed van hun voorbeeld.

Op eenen avond, als hij zijnen meester aan een huis, waar een groot feest gegeven werd, moest opwachten, ontstond er tusschen andere bedienden een hevige twist. Het was winter; Jan was in eene naburige herberg gegaan om zich door drank wat te verwarmen; doch daar hij zich liet verleiden onmatig te drinken, werd hij door den drank bedwelmd, en zonder regt te weten wat hij deed, ging hij weg en nam deel aan den twist. De eene belediging voerde tot de andere, en de slagen volgden weldra de woorden. Jan, door eenen anderen knecht aan- gegrepen zijnde, ontving een' geweldigen slag en viel met zijn hoofd tegen eenen steen; hij

was zóó lang zonder eenige beweging, dat elk hem voor dood hield. Zijn meester, die hem liet halen, deed hem in het hospitaal brengen; men leidde hem in een bed tot de komst van den heelmester. Deze vond eene aderlating noodig, en na verloop van eenige oogenblikken kwam hij tot zich zelve; maar de kwetsing van zijn hoofd was zeer zwaar, en de kneuzingen van de overige deelen zijnes ligchaams deden hem zoo veel lijden, dat hij weinig hoop koesterde om immer weder hersteld te worden.

Men gaf hem in het hospitaal die oppassing, welke zijn staat vorderde; maar al degenen die hem omringden waren vreemden; er was onder hen geen vriend, tot welken hij spreken kon en die zijne ziel kon troosten, voor welke de rust even noodig was, als voor zijn ligchaam. De armé Jan bleef eenige dagen te bed, met gesloten oogen liggende, zonder iemand iets te kunnen zeggen. Zijne gedachte waren woest en verward, en zijn geest kon geen rustpunt vinden. Eindelijk evenwel begon hij op nieuw zijne blikken op God te rigten, en deze goede Vader, die zijne ooren nooit voor de gebeden zijner kinderen sluit, antwoordde hem oogenblikkelijk, door zijn hart te besturen om zijne onwaardigheid te zien. Hij erkende, door de hulp van den H. Geest, dat hij niet slechts gedurende de laatste jaren, maar in zijn geheele

leven, een zondaar geweest was; dat hij dingen gedaan had, die hij niet had behooren te doen, en andere verwaarloosd had, die hij had moeten beoefenen; maar de Heer, die den Ijder zijne overtredingen had doen inzien, herinnerde hem ook de komst van den Verlosser. Zijnen vorigen leeftijd overdenkende, stelde hem zijne verbeelding Martha's stulp voor oogen: hij zag haar, in haren armstoel gezeten, hem met toegenegenheid aanziende, en hem zijne geliefkoosde bijbelplaatsen herhalende. Dikwijls had zij tot hem gezegd: « Het bloed van Jezus Christus reinigt ons van alle zonden. » (1 Joh. I: 7.) « Wij worden om *niet* geregtvaardigd uit Zijne genade, door de verlossing die in Christus Jezus is. » (Rom. III: 24.) « Want uit genade zijt gij zalig geworden en dat niet uit u: het is Gods gave. » (Eph. II: 8.) En deze bijbelplaatsen, die hij in zijne jeugd werktuiglijk geleerd had, zonder zich aan den grooten troost, die dezelve bevatten, te laten gelegen leggen, waren voor hem op dien tijd van een geheel nieuw gewigt. « O mijn Verlosser, » riep de klagende jongeling uit, « zou ik durven hopen, dat Gij u over *mij* ontfermen zult, dat Gij mij vergiffenis zult schenken; en dat Uw dierbaar bloed waarlijk mijn heil zal bewerken? Ik kom! ja, ik kom tot U als een arm zondaar; ik plaats mij aan den voet van Uw kruis! erbarm, o Heer! erbarm U over mij, omdat ik een groot zondaar ben. »

Bedaarder geworden zijnde, herinnerde hij zich langzamerhand al die gedeelten van den Bijbel, die hij van Martha geleerd had; en hoewel hij van dezelve eenige jaren geen gebruik gemaakt had, kwamen zij in dezen oogenblik als van zelve voor zijnen geest. Zijn gemoed werd rustig; hij dankte God, dat Hij hem gedurende zijne jeugd eene zoodanige vriendin als de godvruchtige Martha was, gegeven had; zij had niets gehad om hem te voeden of te kleden, maar zij had hem in het woord van God onderwezen, zonder welks kennis hij nooit den vrede terug gevonden zou hebben.

Jan herstelde binnen weinige maanden; hij had uit eigene ondervinding gezien, dat, hoewel de groote steden meer gelegenheid aan de hand geven om zich te verrijken, zij ook aan meer verleiding onderhevig zijn. Hij ging dus zijnen heer opzoeken, en verzocht van hem de vrijheid om naar *Auvergne* terug te keeren. Zijn meester, die aan hem, ondanks zijne gebreken, zeer verbonden was, verzekerde hem, dat hij hem alles vergaf en zette hem aan om bij hem te blijven, door hem aan te toonen, dat hij vervolgens zijne winsten zoude vergrooten, ja hem zelfs tot zijnen kamerdienaar zoude maken. « Ach mijnheer, » antwoorde de jongeling, « ik gevoel dat het beter is, dat ik vertrek: ik ben hier aan te veel verzoeken blootgesteld; wijzere Christenen, door Gods

genade verlicht, zouden over dezelve zegepra-
len, maar ik ben zwak, zeer zwak: in plaats
van tegen het gevaar te strjden, moet ik het
ontwijken. In mijne bergen zal ik zulke fraaije
kleederen niet hebben; ik zal zulke goede spj-
zen niet eten; maar desnietteenstaande zal ik
wel zoo veel vinden om in het leven te blijven,
en wel zooveel kleederen om mijn ligchaam te
dekken; en dit is alles wat ik behoef. Ik doe
gaarne afstand van het overvloedige, indien ik,
zoo ik het heb, mijne ziel in gevaar breng;
overigens heb ik nog pligten te vervullen: ik
ben groot en sterk; mijne oude vrienden, die
mij als een wees opgenomen hebben, worden
nu ook reeds bejaard, ik kan hun op mijne
beurt nuttig zijn en ik wil hen dienen." De
oogen van den meester van Jan waren, door het
hooren van de goede voornemens van dezen
boetvaardigen jongeling, vol tranen. « Ga, »
zeide hij, « gij hebt gelijk: het is beter dat
gij naar uw land terug keert. Uwe aangeno-
mene moeders, — ik herinner het mij, — ston-
den niet toe, dat gij van haar weggingt, omdat
zij vreesden dat gij in verzoekingén zoudt gera-
ken, en ontrouw worden aan uwen God. Ga
heen, en zeg haar, dat, daar hunne voorgevoe-
lens eenigen tijd zijn bewaarheid geworden, gij
nu, meer dan ooit verkleefd aan het Evangelie,
tot haar wederkeert. Ik heb welligt te veel
vergeten, dat ik als een goed meester over mij-

ne knechten had behooren te waken, en hun had moeten herinneren dat zij Christenen zijn. Ik wil echter dat onze laatste ontmoeting heilzame nagedachten bij u achterlate. Neem dit aan," voegde hij er bij, « ik heb u leeren lezen, nu geef ik u dit boek waarvan gij slechts weinige spreuken weet; neem het met u; en wann'er gij in uwe hut zult zijn teruggekeerd, moet gij deze heilige bladeren Martha voorlezen: zij heeft uwe jeugd met Gods Woord gevoed, verkwik gij er haren ouderdom mede."

Jan nam van zijnen meester afscheid, geroerd en getroffen door zijne goedheid. Hij had eenige lousien ontvangen, die hij bij zijne kleine bezuinigingen voegde, en zijne kleederen bijeen gepakt hebbende nam hij de reis naar *Auvergne* aan. Hij doortrok *Clermont* zonder zich op te houden; en zich van daar in de bergen begevende, ontdekte hij eindelijk het dorpje en Martha's stulp. Men verbeeldt zich ligtelijk zijne vreugde, — die zijner aangenomene moeder, — van Maria en van al zijne oude vrienden. Hij werd door hen met opene armen ontvangen. Als hij hun zijne levensgeschiedenis verhaald had, zonder zijne dwalingen te bedekken, zeide hij hun ter zelve tijd, dat hij in het vervolg besloten had een leven te leiden geheel aan God gewijd. « Mijne goede Martha," voegde hij er bij, « ik zal uw zoon zijn; ik zal dagelijks voor u arbeiden, en des avonds kom

ik gelijk eertijds tot u, en zet mij bij u neder. Ik zal voor u het Evangelie van Jezus Christus lezen; wij zullen te zamen bidden, en God danken voor Zijne weldaden." — « Ja mijn zoon, » antwoordde de eerwaardige Martha, « wij zullen Hem danken, dat Hij u geleerd heeft, de goddeloosheid en de wereldsche begeerlijkheden te verzaken; en wij zullen Hem bidden om ons te bewaren, in de verwachting van de zalige hoop en de verschijning der heerlijkheid des grooten Gods en onzes Zaligmakers Jezus Christus. » (TITUS II: 12 en 13.)